

Beknopt verslag/conclusies van de gezamenlijke openbare vergadering van de commissies Wonen & Ruimte, Samenleving en Bestuur, Middelen & Economie van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 12 maart 2019, aanvang 19.30 uur.

Aanwezig:

Voorzitter: de heer H. Huttinga
Commissiegriffier: de heer F.W. te Winkel
Collegeleden: de heer R.E. Kleine, de heer H.F. van Oosterhout, de heer J. Otter, heer G. Rink, de heer R. Wanders en de heer R. van der Weide

De commissieleden: mevrouw A.T. Bosch-de Veen (ChristenUnie), de heer D.H. van Dijken (CDA), de heer K.P. Eggen (D66), mevrouw C.P.M. Ester-Schokker (SP), de heer G.J. Fonhof (50PLUS) *vanaf punt 9A*, de heer T.H. Gerth (CDA), de heer J. Grethe (50PLUS) *t/m punt 8A*, mevrouw A.E. van der Ham (Wakker Emmen), de heer L.H. Herbers (Wakker Emmen), de heer W. van Heusden (ChristenUnie), mevrouw T.C. Hoogeveen-Enzing (D66), de heer P.M. de Jonge (VVD), de heer H.J. Kroeze (Wakker Emmen), de heer T. Kuilder (VEVN), de heer M. Kuiper (SP), mevrouw D.S. Leal (Wakker Emmen), mevrouw A.G. Louwes-Linneman (PvdA), de heer H. Leutscher (LEF!), mevrouw P. Mellema (CDA), de heer M. Meijer (VVD), de heer B.J. Mulder (PvdA), de heer A.H. Oldenbeuving (CDA), de heer H.H. van Ommen (GroenLinks) *t/m punt 7B*, de heer P.M. Schrik (Wakker Emmen), mevrouw M. Smit (VVD), de heer J.H.G. Sulmann (PvdA), mevrouw A.K. Velzing (Wakker Emmen), de heer D.E. de Vries (Wakker Emmen), de heer J.B.W. Wittendorp (CDA) en mevrouw B. van der Woude (GroenLinks) *vanaf punt 7C*.

Verslaglegging: mevrouw M.S.J. Stegink (Notuleerservice Mooi Werk)

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Huttinga opent de vergadering om 19.30 uur, heet iedereen hartelijk welkom en laat weten dat burgemeester Oosterhout iets later aanwezig zal zijn. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium

Wethouder Rink geeft informatie over de stand van zaken wat betreft de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep over de wijze van indiceren van huishoudelijke ondersteuning. In de commissievergadering van december 2018 is aangekondigd, dat het college zou wachten op nadere duiding vanuit de VNG. De uitkomst is dat niet een indicatie in resultaat, maar in tijd nodig is, gebaseerd op een objectief onafhankelijk onderzoek. Hoewel de benodigde tijd in de ondersteuningsplannen vermeld staat, wordt nu niet voldaan aan de gestelde eisen en moet het gemeentelijk beleid worden aangepast. De gemeente is in overleg met de hoofdaanbieders welke aanpassingen nodig zijn en hoe die binnen de bestaande contracten zijn uit te voeren. De raad wordt op de hoogte gehouden.

Voorzitter Huttinga wijst er vanuit het presidium op, dat de gecombineerde commissievergadering op 21 maart om 18.30 uur begint.

3. Presentatie: n.v.t.

4. Spreekrecht

Voorzitter Huttinga kondigt aan dat er drie gegadigden zijn voor het spreekrecht.

De heer Joop Reilman vertelt over het grote succes van de activiteiten voor 50-plussers in het Rensenspark. Een kleine drie jaar geleden kwam hij in de commissie met een voorstel en twee jaar geleden is stichting Chó gestart. Er doen 560 leden aan mee, naast de vrijwilligers. Het draait helemaal op vrijwilligers. Door de laagdrempeligheid komen er veel mensen en vertellen ze ook hun sociale problemen. Daar heeft Chó meer hulp bij nodig. Mensen kunnen terecht voor allerlei activiteiten, waaronder livemuziek en tai chi. Het project kwam in het journaal en is uniek in zijn opzet. Omdat in de praktijk blijkt, dat mensen die alleen komen te staan, vooral de mannen onder hen, vaak in een negatieve cirkel komen, wil men die graag gaan opzoeken en binnenhalen, zoals dat ook in Rotterdam gebeurt. Zowel de heer Reilman als zijn partner Jeany Veras zijn genomineerd geweest als Emmenaar van het jaar en onlangs heeft mevrouw Veras de Lies van Urk prijs gewonnen.

De heer Reilman zou wel graag meer raadsleden zien langskomen bij Chó. Hij nodigt hierbij iedereen uit. Hij is niet gekomen voor subsidie. Chó krijgt van diverse kanten spullen of geld. De heer Reilman dankt de gemeente Emmen voor het krijgen van een plaats in het Rensenspark.

D66 is enige tijd geleden langs geweest. Omdat De Cocon deze week een noodbrief stuurde, vraagt D66 of Chó ook contact heeft met De Cocon.

De heer Reilman legt uit dat men geen contact heeft, omdat men een heel andere werkwijze heeft om mensen binnen te halen. Men is echter geen concurrenten van elkaar.

50PLUS had dezelfde vraag.

Voorzitter Huttinga doet de suggestie een uitnodiging te sturen aan de raadsleden via de griffie. Raadsleden hebben het wel erg druk.

De heer Reilman zal een uitnodiging sturen.

De heer Slim spreekt in bij het onderwerp Smart City Emmen, namens Natuurvoeding Rietlanden. In de beleidsvisie leest de heer Slim mooie woorden, maar mist hij het onderwerp gezondheid, vooral in relatie tot 5G. De norm voor de invloed van straling op een mens is in Nederland nog steeds gebaseerd op de opwarming van een zak water. In ons lichaam werkt alles met kleine elektrische stroompjes en daar is die norm niet voor te gebruiken. In veel andere Europese landen heeft men al andere normen. Straling heeft vele soorten effecten. De heer Slim heeft daar informatie over toegestuurd. In Nederland zijn 3500 mensen overgevoelig geworden voor straling. De verschijnselen van elektrohypersensiviteit (EHS) zijn zeer verschillend. Waarschijnlijk hebben tien keer zoveel mensen er last van, maar herkent men dit niet.

De heer Slim heeft een aantal adviezen aan de commissie. Neem alstublieft gezondheid mee in de SWOT-analyse, ga er niet van uit dat de normen kloppen en besef uw verantwoordelijkheid wat betreft 5G. In Helmond kiest men voor een groene aanpak, wel smart, maar minder draadloos. Emmen kan als groene gemeente ook die kant gaan benadrukken.

ChristenUnie vraagt of de heer Slim de beleidsvisie ook belangrijk vindt en alleen vraagt om meer aandacht voor de gezondheid.

De heer Slim vindt de beleidsvisie inderdaad belangrijk, maar heeft bij het deel openbare ruimte als bezwaar, dat alles gaat over draadloze technologie, zoals antennes in bushokjes en dergelijke. Bij glasvezel en kabel is er geen gezondheidsprobleem.

De heer Westerbeek spreekt ook in bij het onderwerp Smart City Emmen en gaat vooral kritisch in op de privacyaspecten. Zijn kritiek is, dat door big data mining gemeenten en bedrijven meer over inwoners weten dan zijzelf en dat zij hun gedrag kunnen sturen zonder hun toestemming. Dit is een ongewenste vorm van uitbuiting. In de politiek wordt gesproken over verbinding en samenwerking, maar is repressie vaak het antwoord op de huidige ontwikkelingen en protesten. Nieuwe technologie dient mensen te bevrijden en niet te controleren. Slimme lantaarnpalen leiden tot heftige privacy schending. Het plaatsen van potentieel slimme lantaarnpalen moet met bewoners worden besproken en vraagt toestemming. De heer

Westerbeek vindt het plaatsen van vele sterke 5G-antennes op lantaarnpalen, zonder dit biologisch te testen, een gevaarlijk idee. Hij vergelijkt het met een openbare magnetron. Het college moet de risico's en alternatieven onderzoeken. LiFi op basis van led is een beter alternatief voor wifi. De mens heeft zelf ook communicatieve gaven, die niet altijd worden erkend, zoals telepathie. Veel artsen en wetenschappers maken zich zorgen over de gezondheidseffecten van 5G en hebben in 2015 een petitie ondertekend om de uitrol van 5G op te schorten. Ook op bomen, insecten en bijen heeft het volgens Universiteit Wageningen een negatieve invloed en daarmee op de natuur en de voedselvoorziening. Worden in de gemeente ook al bomen gekapt om het bereik te verbeteren? De heer Westerbeek heeft zijn appeal in oktober 2018 al aan de raad en het college gestuurd, maar geen reactie ontvangen.

De heer Westerbeek vraagt de raad om resolutie 1815 van de Council of Europe uit 2011 over het voorkómen van blootstelling aan elektromagnetische velden (EMF), om te zetten in beleid. Komt er een verbod op wifi en EMF in scholen en ziekenhuizen? Mag een gemeente inwoners ongevraagd blootstellen aan EMF? Vindt de raad ook dat men pas op 5G mag aansluiten als in onafhankelijk onderzoek bewezen is dat het geen schade berokkent? Wie is verantwoordelijk voor de hoeveelheid straling en voor eventuele kosten van schade? Komt er een EHS-meldpunt? Komen er stralingsarme of -vrije gebieden? Welk aanvullend onderzoek gaat men doen? Het niet vooraf betrekken van inwoners versterkt het wantrouwen. Dat is niet op te lossen met meer datasturing. Kan men niet beter investeren in fysieke infrastructuur en in interactieve planontwikkeling en complementaire besluitvorming? Samenwerking in plaats van 'big brother' is pas echt innovatief en onderscheidend.

Wakker Emmen vraagt de heer Westerbeek om een voorbeeld van privacy schending.

De heer Westerbeek noemt lantaarnpalen met sensoren en camera's waarmee men 24 uur per dag wordt geobserveerd. Bijstandsfraude zou je dan via camera's kunnen opsporen. Bovendien is alles te hacken.

VEVN vraagt of er Europese richtlijnen voor straling zijn of komen zoals bij bluetooth.

De heer Westerbeek antwoordt dat de gebruikte norm al twintig jaar oud is en dat kritisch onderzoek vaak buiten de discussie wordt gehouden. Verder is de een gevoeliger dan de ander.

5. Rondvraag

VVD vraagt of de daling van het aantal Stenden-studenten van 2200 in 2012 naar 1800 nu, wordt veroorzaakt door het slecht kunnen vinden van huisvesting.

Wethouder Otter is daar niet zeker van. Wel heeft Stenden behoefte aan meer accommodaties voor studenten en daarom is het een heuglijk feit dat onlangs de bouw van 85 kamers aan de Flintstraat is gestart. Er wordt gewerkt aan het voorkomen van een tekort aan huisvesting, omdat dit niet de oorzaak mag zijn van het teruglopen van het aantal studenten. **VVD** reageert dat de huren van de nieuwe kamers wel boven de 400 euro liggen. Er zijn nog wel locaties om huisvesting in een populaire prijsklasse te realiseren. **Wethouder Otter** reageert dat bij 400 euro huursubsidie mogelijk is en dat de huren in Groningen hoger liggen. Een investeerder wil ook een bepaalde huurprijs krijgen.

VVD vraagt of er in Emmen, net als in Oldambt, schade aan wegen en bermen is door de extreme droogte en zo ja, wat voor bedrag aan onderhoud dat vraagt.

Wethouder Van der Weide kan geen bedrag noemen. Wel heeft men de schade goed in zicht en al actie ondernomen. Het is niet zo erg als in Oldambt. Wegen komen bijvoorbeeld eerder in aanmerking voor onderhoud.

VVD vraagt of het college al een standpunt heeft ingenomen over de uitspraak van de bezwarencommissie over de landbouwsluit in de Vaartweg in Nieuw-Amsterdam.

Wethouder Van der Weide antwoordt dat het college op de hoogte is van de uitkomst, maar er nog niet over heeft gesproken. Zodra het collegebesluit is genomen, komt dit in de besluitenlijst.

VVD vraagt of leerkrachten van het openbaar onderwijs die 15 maart staken, worden doorbetaald. Bij de vorige staking besloot het college om niet door te betalen. **VVD** was het daar mee eens,

maar de huidige wethouder, toen PvdA-fractievoorzitter, destijds niet. Hoe denkt men daar nu over?

Wethouder Wanders antwoordt dat het schoolbestuur heeft besloten om niet door te betalen. Een verschil is, dat de staking toen werd ondersteund door de werkgeversorganisatie en dat ook het ministerie niet zou korten. Nu is de staking minder breed en is het een individuele afweging van de leerkracht.

VVD is het eens met het college.

Wakker Emmen vraagt om afval ook op scholen en in sportkantines gescheiden in te zamelen. Jeugd leert thuis om afval te scheiden. Dan is het stimulerend als dat op school en in een sportkantine niet gebeurt. Daar komt afval terecht in dure commerciële containers. Kan voor Emmen worden onderzocht of, in ieder geval op scholen en sportclubs waar kinderen zijn, gescheiden afvalinzameling mogelijk is en haalbaar? Zo ja, kan dat worden gecommuniceerd?

Wethouder Van der Weide begrijpt de vraag goed. De derde afvalcontainer is een succes, maar voor bedrijfsafval gelden andere regels. Men is wel met Area in gesprek en aan een oplossing wordt gewerkt. Dat zou binnen een half jaar moeten lukken.

D66 vraagt wanneer de cultuurhistorische waardenkaart, die in september 2017 met de Erfgoednota is vastgesteld, beschikbaar komt op de website. Inwoners kunnen dan de situatie voor hun kavel bekijken.

Wethouder Otter zegt dat de kaart operationeel zou moeten zijn en komt er via mail op terug.

D66 vraagt hoe de gemeente verder in gesprek gaat met de mensen van CQ, zoals op 27 oktober 2016 is gevraagd door D66. In het Dagblad van het Noorden stond onlangs dat de gemeente is teruggefloten door de rechter wat betreft CQ.

Wethouder Otter antwoordt dat men nog niet in gesprek gaat om geen verwachtingen te wekken. Nu is een tussenuitspraak gedaan over een klein element, maar de rechtszaak blijft zeker nog geruime tijd lopen.

Wakker Emmen vraagt hoe lang het, na de plofkraak van de SNS-geldautomaat in de Rietlanden, nog duurt tot men daar weer 24 uur per dag geld kan opnemen. Alleen ING-klanten kunnen overdag pinnen bij de Bruna. Is de wethouder op de hoogte en is al gesproken met de EOP?

Wethouder Rink is op de hoogte van alle aspecten. Op dit moment kijkt men naar alternatieven voor herstel. Nog niet te zeggen is wanneer 24 uur pinnen weer mogelijk is. Winkeliers- en wijkvereniging zijn in goed gesprek met de bank. Ook een ambtenaar is bij dit overleg.

PvdA vraagt of er overleg is geweest met de EOP's over de plaatsing van 100 nieuwe laadpalen. Volgens een artikel in het Dagblad van het Noorden is de gemeente al bezig met de aanbesteding en uitrol.

Wethouder Van der Weide antwoordt dat een aantal laadpalen op strategische locaties wordt geplaatst. Het is goed om dit met de EOP's te gaan afstemmen. Er is wat vertraging opgetreden.

CDA vraagt waarom de raad niet is geïnformeerd over de invoering per 1 mei 2019 van een centrale wekelijkse was- en strijkservice ter vervanging van de was- en strijkservice thuis. Mensen hebben hier een brief over ontvangen. Wil men niet deelnemen aan de centrale service, dan moet men zelf zorgen voor schone kleding. Klopt het dat met het invoeren van de centrale service de taak van de huishoudelijke hulp wordt verkleind? Mensen voelen zich overvallen. Het is een grote stap om kleding mee te geven en men moet binnen twee weken (voor 20 maart) een formulier invullen of men er gebruik van wil maken. Was gefaseerde invoering niet beter?

Wethouder Rink antwoordt dat er twee maanden voorbereidingstijd zijn tot 1 mei en dat de huishoudelijke hulpen de cliënten hierbij helpen. De gemeenteraad is meerdere keren meegenomen in de oplossingen voor de HHT-middelen en de intentie ten aanzien van de was- en strijkservice. Cliënten hebben in 2018 een herindicatie gekregen, mede met het oog op een andere invulling van de was- en strijkservice. De wethouder kan zich voorstellen dat het

overrompend is, maar er zijn verschillende contactmomenten geweest over de komst van een verandering. Waarom de raad niet is ingelicht over de invoering per 1 mei, weet de wethouder niet. Hij komt daar deze week op terug.

ChristenUnie heeft twee vragen over de jeugdzorg. De raad wordt goed op de hoogte gehouden, maar het is nog niet duidelijk of de voorbereiding van de nieuwe aanbesteding werkelijk leidt tot kostenbesparing. Ook is nog niet duidelijk hoe de samenwerking met andere gemeenten verloopt. Wordt de raad tijdig meegenomen, zodat men niet voor voldongen feiten komt te staan en wanneer kan de volgende bijeenkomst plaatsvinden?

Wethouder Kleine antwoordt dat men de financiële risico's beter wil verdelen tussen aanbieders en gemeentes en volop bezig is met de verkenning voor de marktanalyse. Of dat een besparing oplevert is lastig te zeggen. De raad wordt tijdig meegenomen, maar een nieuwe datum is nog niet te noemen. Inkoop is een van de knoppen in het terugbrengen van de tekorten. Het gaat ook om veranderingen die men met de aanbieders aangaat en om de vraag wat wel en wat geen jeugdhulp is. Komende donderdag overleggen de zeven gemeenten over de marktverkenning. De samenwerking loopt nog zoals in de afgelopen jaren.

ChristenUnie vraagt het college een toelichting op de brief c.q. noodoproep van De Cocon.

Wethouder Kleine antwoordt dat de gemeente al jaren, en nu nog, in gesprek is met het bestuur van De Cocon over een mogelijke verhuizing. Het streven is goedkopere huisvesting te vinden.

VEVN vraagt of er actief jacht wordt gemaakt op de persoon of personen die het clubhuis van Drenthina hebben ontsierd met diffamerende teksten over een PVV-kandidaat voor de Provinciale Staten.

Burgemeester Oosterhout antwoordt dat de politie overgaat tot opsporing.

6. Bespreken C-stukken: n.v.t.

7. Bespreken B-stukken

7A Bestemmingsplan 'Nieuw-Weerdinge, Weerdingerkanaal ZZ 30 (V.d. Veen)' + bijlagen RIS.9142 t/m 9144

Eerste termijn

SP merkt op dat het stuk een technisch verhaal lijkt. Was de huidige situatie volgens het bestaande bestemmingsplan? Zo niet, waarom legaliseert men dan een illegale activiteit?

CDA begrijpt dat het gaat om het vastleggen van een feitelijke situatie. Een bestemmingsplan kan ook iets nieuws mogelijk maken. De aanleiding voor het bestemmingsplan was een verzoek tot handhaving. Waarom is daar niet voor gekozen? CDA ziet liever toekomstbestendige bestemmingsplannen die niet volgend zijn, maar ruimte bieden en toch beheersbaar zijn.

Wakker Emmen vindt het goed dat de huidige situatie nu is geregeld, dat plannen waar nodig worden bijgewerkt en dat dit hier in overleg met de betrokkene is gebeurd. De parkeeroverlast tijdens de verkoop van vuurwerk duurt maar drie dagen en het recht van overweg moeten de partijen onderling regelen.

Reactie eerste termijn

Wethouder Van der Weide legt uit dat de onderneming is gegroeid en veranderd en dat men de ondernemer ruimte heeft willen geven voor de huidige activiteiten en de toekomst. Het gaat hier om maatwerk in een specifieke situatie. Het betreft hier geen regulier bedrijventerrein en daarom kan geen algemener ruimer kader worden toegepast, dit om te voorkomen dat andere bedrijven zich hier kunnen vestigen.

Voorzitter Huttinga concludeert dat de commissie het als A-stuk naar de raad wil laten gaan.

7B Beleidsvisie Smart City Emmen + bijlage RIS.9145

Eerste termijn

Wakker Emmen vindt het een uitgebreide visie, waarin men niet kan ontkomen aan Engelse termen. Er is al samenwerking met onderwijs en bedrijfsleven, maar het is goed dat men van onderop en democratisch tot een totaalvisie wil komen. Wat kan er, wat willen we en tegen welke prijs? Hoe kunnen we privacy en veiligheid als gemeente waarborgen bij het ter beschikking stellen van deze technologie? De innovatie die hier al gaande is en de mondiale ontwikkelingen bieden mogelijkheden voor opleiding, werk en kwaliteit van leven. Samenwerken, investeren in onderwijs en koppeling met bedrijfsleven zijn belangrijk. Wanneer hoort de raad iets terug? Wakker Emmen vindt glasvezel op dit moment belangrijker dan 5G. Hoe kunnen de drempels die op pagina 19 worden genoemd worden geslecht? Wanneer wordt de kwartiermaker aangesteld en waaruit wordt die bekostigd? Graag wil Wakker Emmen een toezegging over terugkoppeling van de SWOT-analyse. Kunnen kennis en analyses over straling en gezondheid worden meegenomen in de implementatie? Wakker Emmen onderschrijft de beleidsvisie en de uitrol van onderop, aansluitend bij nut en noodzaak. Het is goed dat men kijkt naar de lange termijn. Soms gaan kosten voor de baten uit.

D66 is verheugd dat er weer eens een beleidsvisie ligt. De invloed van de gemeente moet echter niet worden overschat. Is een SWOT-analyse het beste gereedschap? Het gaat niet om het in de markt zetten van een product, maar om het erkennen van het fenomeen smart city en de verschillende risico's ervan. D66 ziet een rol voor de gemeente aan de inkoopzijde, bij het vastleggen van verantwoordelijkheden en eigenaarschap van software en dergelijke. Waar wordt een kwartiermaker van bekostigd? De kwartiermaker wordt wel in het raadsvoorstel, maar niet in het stuk genoemd.

LEF! vindt het een goed stuk om thuis te raken in de materie. De gemeente is nog voorzichtig en onderzoekend. Sommige elementen mogen meer nadruk krijgen in de zorg voor een aantrekkelijke gemeente. Door betere digitale toegankelijkheid, kunnen mensen hier wonen en op afstand werken in het westen. Domotica wordt in het begin genoemd, maar verder komt de zorg onvoldoende aan bod in het stuk, evenals samenwerking daarin met woningcorporaties. Het vergroot de aantrekkelijkheid van de gemeente voor alleenwonende ouderen. Naast letten op privacy, moet men ook naar samenhang in de regio kijken.

VVD ziet de visie als een opsomming van bestaande toepassingen en een blik naar de toekomst. VVD steunt het stimuleren van innovatie en ontwikkeling. VVD is voor snel internet in het buitengebied en op industrieterreinen en wifi in het centrum. Met inachtneming van privacy en veiligheid mag men flink ambitieus zijn, waarbij samenwerking belangrijk is. VVD vraagt zich af of de SWOT-analyse niet door studenten van Stenden kan worden gedaan om pas daarna de kwartiermaker te laten starten, om zo kosten te besparen. VVD staat altijd open voor investeringen als de lat hoger wordt gelegd.

PvdA vindt dat zeer gedegen wordt nagedacht over dit actuele thema. Belangrijke vragen zijn: wat is de toegevoegde waarde voor Emmen, heb ik de juiste mensen en welke technologie zet ik in. Daarbij moet men drie principes in het oog houden: de mogelijkheid voor innovatieve projecten, het creëren van werkgelegenheid en het waarborgen van veiligheid en privacy. Bij privacy is regie door een centrale partij nodig. Wie gaat de SWOT-analyse uitvoeren? Worden de uitkomsten gedeeld met de raad en hoe betreft men de raad bij de verdere besluitvorming?

CDA begrijpt dat als Emmen in 2030 een aantrekkelijke gemeente wil zijn, men mee moet in de snelle technologische ontwikkelingen, maar wel in het juiste tempo. CDA ziet het als uitdaging om werkbare toepassingen te maken, met aandacht voor privacy en risico's. Gezond boerenverstand mag prevaleren, van onderop, gefaseerd. Het is goed eerst een SWOT-analyse te maken en te zorgen dat het onderwijs is aangehaakt. De gemeente kan startups steunen door 'launching customer' te worden. CDA ziet een belangrijke rol voor smart energy als onderdeel van een smart city. Productie van groene waterstof op het GZI-terrein is een oplossing voor het gebruik van lokaal opgewekte groene elektriciteit, omdat invoer op het net andere initiatieven

verdringt. Het produceren en aanbieden van groene waterstof aan vervoer, industrie en woonomgeving is een nieuw unique selling point.

ChristenUnie vindt de visie een logisch vervolg op de strategienota. De gemeente mag de snelle technologische ontwikkelingen bij bedrijven, instellingen en particulieren niet in de weg staan en moet ze ook zelf weten te benutten. Hoe blijven publieke en private partijen in balans en hoe kan de gemeente dit sturen? Naast privacy en veiligheid blijkt ook gezondheid aandacht te moeten krijgen. Een SWOT-analyse had al in dit beleidsstuk mogen staan. Waar komt de 50.000 euro voor de kwartiermaker precies vandaan? Heeft het voorrang op de rest van de begroting en wanneer komt het op de agenda van de raad?

GroenLinks sluit zich aan bij de vragen over de kwartiermaker, de SWOT-analyse en de daaropvolgende besluitvorming.

SP vindt het een begrijpelijk voorstel en een goede werkwijze. SP benadrukt het belang van glasvezel voor de buitengebieden, met name voor de bedrijven daar. Wat SP betreft kan de gemeente gewoon de doelen gaan realiseren. De raad controleert dan of die worden behaald.

Reactie eerste termijn

Wethouder Rink is blij dat er behoefte blijkt aan deze visie. De visie is geen doel, maar een middel om doelen te behalen, zoals een aantrekkelijke gemeente. De kwartiermaker moet eerst kijken wat er is, dit bundelen en verbinden, nagaan wat er niet is en dan via de SWOT-analyse kansen en bedreigingen vaststellen. Het hoeft niet beperkt te blijven tot Emmen. Het gaat om een smart region. De kwartiermaker begint zodra er een akkoord is. De kosten komen voor rekening van de bestaande budgetten van het team economie, omdat het een onderwerp van wezenlijk belang is om je als gemeente te profileren. In de gezondheidszorg is domotica een van de kansen, waarbij gekeken moet worden wat er al gebeurt en hoe dat is te verbinden. Het zoeken van de link met het onderwijs is terecht. Voor de privacy komt er vanuit de gemeente één regisseur. Na de SWOT-analyse volgt terugkoppeling naar de raad, zeker ook bij eventuele investeringen. Wat betreft groene waterstof is de voeding niet in handen van de gemeente. De gemeente wil wel meedenken. Het valt meer onder duurzaamheid. Men trekt 50.000 euro uit eigen middelen uit, omdat men het erg belangrijk vindt en de boot niet wil missen. De glasvezelkansen zal men zeker meenemen.

Tweede termijn

D66 vraagt of men de kwartiermaker extern of intern zoekt, bijvoorbeeld bij inkoop, zo nodig met bijscholing.

VVD vraagt of ook andere fracties denken dat Stenden de SWOT-analyse kan doen.

CDA benadrukt dat het meer is dan een sympathiek idee, en vooral een slim idee, om groene elektriciteit die men moeilijk op het net kan aansluiten, te gebruiken voor de productie van groene waterstof op het GZI-terrein. Daardoor krijgen andere initiatieven meer mogelijkheden. De SWOT-analyse kan door Stenden worden gedaan onder voorwaarde dat die goed wordt uitgevoerd.

ChristenUnie leest de raadsbrief zo, dat de 50.000 euro bovenop de lopende budgetten komt.

SP vraagt of de gemeente iets kan doen aan de situatie in Oranjedorp, waar er net niet voldoende belangstelling is zijn om glasvezel door bedrijven te laten aanleggen.

D66 vindt het heel slim om de SWOT-analyse te laten uitvoeren door NHL Stenden. D66 is het eens met CDA over het produceren van groene waterstof. Er is niet voor niets een intentieovereenkomst afgesloten over het GZI-terrein.

Wakker Emmen steunt ook samenwerking met NHL Stenden als goed wordt gekeken naar de privacy.

Reactie tweede termijn

Wethouder Rink heeft voorkeur voor het intern vinden van een kwartiermaker. Het geven van stageopdrachten aan NHL Stenden kan prima gezien de opleidingskwaliteit. Het idee van CDA

over de productie van groene waterstof is zeker een slimme oplossing. De gemeente kijkt al naar verbindingen met GZI-Next. Dat hoort bij Smart Industries en Smart City. De laatste zin in het raadsvoorstel wekt de suggestie dat extra budget wordt uitgetrokken, maar dat is niet het geval. Wat betreft glasvezel in Oranjedorp zou de wethouder moeten navragen of er contact is met bedrijven en zo niet, kijken of contact zin heeft, want de bedrijven zijn leidend, niet de gemeente.

Wethouder Van der Weide zegt over de productie van groene waterstof, dat de gemeente ontwikkelaars erop kan wijzen en partijen bij elkaar kan brengen, maar dat het een zaak van vraag en aanbod is. De gemeente kan wel sturen met het ruimtelijk instrument. Het is ook de vraag of het op korte termijn het probleem oplost, dat het elektriciteitsnet vol raakt.

CDA wijst op de vele initiatieven in het noorden op het gebied van waterstof. CDA heeft in contact met Enexis en NAM begrepen dat ze het zeer interessant vinden om te onderzoeken. CDA wil graag dat het stuk als B-stuk naar de raad gaat, omdat men waarschijnlijk met een motie komt om dit nader te onderzoeken. De motie wordt vooraf ter beschikking gesteld aan de andere fracties.

Voorzitter Huttinga concludeert dat het stuk een B-stuk blijft.

7C Besluit begrotingswijzigingen 2019-01 + bijlagen RIS.9157 en RIS.9158

GroenLinks vraagt of de kosten van de vermeende constructiefouten bij de praktijkschool van de Meerdijk niet door de aannemer moeten worden betaald. Er zijn ook kosten voor grondaankoop bij de Meerdijk. Waarom is grond aangekocht, terwijl de gemeente kavels heeft. Ook de verhuizing en het medegebruik van de Catamaran bij de Thriantaschool, kosten forse bedragen. Zijn hier geen kosten te besparen?

Wethouder Kleine legt uit dat het handig was om de uitbreiding van de PRO-school naast de school te realiseren. De vraag over andere locaties en de vraag over de constructiefouten zal de wethouder schriftelijk beantwoorden.

Wethouder Wanders vult aan, dat vervangende nieuwbouw en uitbreiding kostenreductie oplevert, als men door samengaan efficiënt omgaat met onderwijshuisvesting en met onderwijsmiddelen.

Voorzitter Huttinga concludeert dat het stuk als B-stuk doorgaat, omdat GroenLinks dit wenst. Hij vraagt GroenLinks om voor maandag of anders in de raadsvergadering te laten weten of het toch een A-stuk kan worden.

8. Bespreken A-stukken

8A Bestemmingsplan 'Emmer-Compascuum, woning Westelijke Doorsnee NZ 53' + bijlagen RIS.9140 en RIS.9141

Voorzitter Huttinga constateert dat niemand een opmerking heeft en stelt vast dat het als A-stuk naar de raad gaat.

9. Onderwerpen ter bespreking

9A Moties 50PLUS:

Motie 1 (RIS.9149), Veilige situatie scootmobielen + bijlage RIS.9136

Motie 2 (RIS.9150), Veilige situatie scootmobielen bij verstrekking uit Wmo + bijlage RIS.9136

50PLUS geeft een toelichting. Aanleiding voor beide moties is een onderzoek van de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid (SWOV), mede betaald door het ministerie.

Motie 1 is een oproep om de uitkomsten van dat onderzoek als richtsnoer te nemen voor verkeersaanpassingen en om op korte termijn met een plan te komen. Het college steunt deze gedachte en wil de adviezen toevoegen aan het Handboek toegankelijkheid openbare ruimte. 50PLUS stemt ermee in dat er beleid voor wordt gemaakt in het kader van het Strategisch plan verkeersveiligheid 2020-2030. 50PLUS dankt het college voor het steunen van motie 1.

Motie 2 is een oproep om vanuit de Wmo scootmobielen te verstrekken met vier in plaats van met drie wielen. 50PLUS verzoekt deze motie aan te houden, omdat men nader onderzoek wil doen of het prijsverschil dat het college in haar antwoord noemt, wel zo groot is.

Voorzitter Huttinga vraagt 50PLUS of men een uitspraak van de raad vraagt over motie 1 of dat men deze intrekt omdat het college al een bevredigend antwoord heeft gegeven. **50PLUS** wil ook graag een uitspraak van de raad.

PvdA vindt het een te grote stap om te zeggen dat het college de motie heeft overgenomen en wacht liever op de verwerking in het Strategisch plan verkeersveiligheid.

Wakker Emmen, VVD en LEF! steunen het antwoord van het college op motie 1.

D66 is het eens met PvdA. Bij motie 2 vindt D66 dat selectief in het SWOV-onderzoek is geshopt.

GroenLinks onderschrijft het antwoord van het college. Wat GroenLinks over motie 2 had willen zeggen bewaart men.

CDA is akkoord met het antwoord van het college op motie 1. Het besluit van 50PLUS over motie 2 had CDA graag eerder gehoord.

SP vindt de bedoeling van de moties prima, maar de onderbouwingen en oplossingen niet zo goed. Wanneer fietspaden verbreed worden en stoepranden weggehaald, wordt het meer een racecircuit. De reactie van het college is prima. Met dit resultaat kan 50PLUS tevreden zijn.

50PLUS is inderdaad tevreden dat het college de richtlijnen meeneemt in het plan voor 2020-2030. Dat is snel genoeg. 50PLUS besluit nu toch om motie 1 in te trekken. De suggesties voor verbetering heeft 50PLUS niet zelf bedacht, maar komen uit het onderzoek.

Voorzitter Huttinga concludeert dat 50PLUS motie 1 intrekt en motie 2 aanhoudt. Aanhouden kan maximaal 2 maanden.

10. Vaststellen verslag vergadering

10A Notulen van de vergadering van de commissie Bestuur, Middelen en Economie van 17 januari 2019

Voorzitter Huttinga concludeert dat de notulen ongewijzigd worden vastgesteld met dank aan de steller.

10B Notulen van de vergadering van de commissies Wonen en Ruimte, Samenleving en Bestuur, Middelen en Economie van 11 februari 2019

Voorzitter Huttinga merkt op dat in de iBabs per abuis 12 maart in plaats van 11 februari vermeld staat en concludeert dat de notulen ongewijzigd worden vastgesteld.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

D66 had met de ChristenUnie overwogen om stuk 11F te agenderen, maar doet dit niet omdat erin staat dat de raad in april op de hoogte wordt gebracht van de vorderingen.

Wethouder Wanders laat weten dat dit op 10 april zal zijn.

12. Overige ingekomen stukken: n.v.t.

13. Sluiting

Voorzitter Huttinga bedankt ieder voor de inbreng en sluit de vergadering om 21.20 uur.